

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:
Pe an 18 cor. 1/2 an
9 cor. 1/4 an 4-50 fil.

Pentru străinătate:

Pe 1 an 24 cor.
1/2 an 12 cor.,
1/4 an 6 cor.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
ora 12 fil. a treia
ora 10 fil.

Tot ce privește
foaia să se adreseze
la: Redacțiunea și
administrațiunea
„Unirea” în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

O lecție.

Cum treci peste hotarul țării și încerci, să te prezinți în fața străinătății cu ifosul și aerele tale de puternic al zilei — adese nu reușești și nu arare induri chiar fiasco.

Puternicul conte Apponyi, regretându-se din fotoliul ministerial, nu s'a mai aruncat în valurile politice militante, ci a parcurs lumea, să cucerească cu scrisul și cu puterea iresistibilului său talent oratoric **opinia străinătății**, în favorul politice ce se face în țara noastră și a reprezentanților ei mai de seamă.

N'a îmbrăcat cu prilejul acestor excursii politice zalele de atotputernic autor al legii școlare celei fămoase, ci s'a prezentat cu fața zimbitoare și cu ramul de maslin în mâna lui, întinsă într'un gest de dragoste și de pace obștească.

A scris articole în foile din străinătate; a rostit discursuri celebre pe la conferențele de pace; a cucerit lumea cu puterea lui de orator recunoscut.

Din înfățișarea lui placidă, din vorbele atât de frumos ticluite, ascultătorii nu-și puteau alcătui, decât imagini de o rară candoare, gândindu-se cu invidie la țara, care are astfel de sfetnici la cârma puterii. „Fericită țară!” își vor fi zis ei, gândindu-se cu mirare la o mână de răsvrătiți, cari îndrăsnesc să amăgească lumea cu protestele lor în potriva unor dispoziții aduse de acest spirit înalt și de această inimă largă, care tradează o dragoste mare și o înaltă concepție de justiție și de cultură universală.

Valul popularității a trecut și apele oceanului; Lumea nouă a ascultat și ea cuprinsă de admirație,

glăsuirea acestui apostol al păcii și al dragostii.

Și lumea americană, unde spiritul libertății avansate a nivelat de mult asperitățile sociale și politice, de care noi ne poticnim la tot pasul, a rămas uimită de gălăgia emigraților din patria noastră, cari au îndrăsnit, să împiedece cu vociferări și fluierături dicția calmă și înduioșătoare a oratorului.

Ce vor acești oameni? Cum pot să împiedece o vorbire așa de frumoasă, cum pot să sfideze pe acest senin orator al păcii universale, pe cel mai serios și vrednic concurent la premiul Nobel?

*

Cu toate aceste sfidarea aceasta s'a repetat și în zilele trecute, în Viena.

Nobilul conte a ținut, Miercurea trecută, în sala societății Volksbildungsverein, o conferență, întreruptă de o demonstrație, care e viu comentată în toate foile vieneze și în cele de aici.

În mijlocul unei mari mulțimi de ascultători s'au grupat vr'o 30 universitari români, cari au întâmpinat pe orator cu fluierături și cu strigăte de „Jos autorul legii școlare!” Pe o clipă publicul a rămas nedumerit. Au izbucnit apoi proteste din toate părțile, cari împedau și ele pe conferențiar de a ajunge la vorbă. A urmat apoi surpriza: demonstrații au început să întoneze imnul „Gott erhalte”, pe care publicul a fost nevoit să-l asculte, ridicându-se. Conferențiarul asigură auditorul, că n'are să vorbească despre politica actuală și despre politicienii de acum, dar a putut vorbi numai cu greutate, întrerupt în diferite rânduri, cu tot amestecul și toate amenințările poliției.

Protestul miilor de oameni,

cari și-au ridicat glasul în numeroasele adunări populare, a ajuns așadar la urechea nobilului conte și cu acest prilej. Sutele de școale pierdute au găsit un interpret fidel în glasul de reprobare al universitarilor români.

Ei și-au împlinit un act de înaltă îndatorire națională, când au dat drumul indignării ce îi stăpâneă, dând conferențiarului să înțeleagă, că nu se poate suprima așa de ușor revolta unui popor întreg și că nu poți predica astăzi bunăînțelegere, când ai lăsat în urma ta atâtea neîndestuliri.

E o lege de fier, care ori cât de mult s'ar lăsa eludată, totuși răsbate mai iute sau mai târziu, la suprafață: principiile ce le profesăm să fie în consecvență cu faptele săvârșite și să nu le schimbăm sau să le mascăm, după trebuințele noastre proprii.

Altfel ele se resbună când ne e lumea mai dragă, strivindu-ne cu chiar logica lor zdrobitoare și implacabilă.

Contele Apponyi are de a atribui eșecul său din Viena chiar acestei lipsă de logică dintre faptele sale atât de bine cunoscute *la noi*, și principiile de larg umanitarism, ce le propagă *în străinătate*.

Morala acestui fiasco e simplă:

Să nu uiți nici odată, — nici chiar dacă te-ai numi contele Apponyi și ai urcat treptele fotoliului ministerial — că orice faptă își are răsplata ei, mai curund sau mai târziu.

Nu poți să te prezinți cu ramul de oliv al păcii în străinătate, când acasă te-ai purtat așa de sever ca fost ministru al instrucției.

Căci cel ce seamănă vânt, seceră — furtună.

Confesionalismul ca distrugător de neam.

De mult isvoreau svonuri triste din frunza comună de pe valea Târnavei-mici, Șomfalău, dar nu le dam nici o atențiune, ei cu'n gest ușor le treceam în seria fleacurilor zilnice.

Dar în una din zilele săptămânei trecute străbătând cu trenul romantica vale a Târnavei, m'am abătut și prin Șomfalău, ca să mă conving chiar eu despre starea lucrurilor.

Cu fruntea ngândurată, cu ochii scrutători mă strecuram pe străzile satului, privind când în stânga, când în dreapta la cășcioarele cu aspect serăcios, dar curate și liniștite ca o seară lină, când mii de stele își împărtășeau prin văzduh comoara lor de raze. Imi plăceau tare mult. De-odată zăresc o coată de băieți îmbrăcați în frumosul port dela țeară, purtând fiecare după grumaz câte o străițică învrăstată, în cari își duceau cărțile, căci după-cum se vedea erau școlari. Și-i întreb eu, că departe-i școala cea românească pe-aici înainte, iar unul mai sfătos dintre ei imi replică îndată, că încă e departe și că acolo după-ameazi nu v'a fi prelegere, căci este mort în sat.

— Bine, le răspunsei eu, — dar voi unde mergeți, dacă nu-i prelegere?

— Noi mergem la școala aia ungu-rească — imi replică din nou băiatul.

— Apoi voi sunteți unguri?

— Nu. Suntem români.

— Apoi de ce mergeți dar la școala cea ungu-rească?

— Apoi noi suntem deia noi și școala aia românească li de aia unită — imi răspunse băiatul, acum cam sfios.

Am rămas ca fulgerat la răspunsul

acesta sincer, pornit din inima curată a unui copil.

— Bine, bine dragii mei — le zise-i și am plecat mai departe.

Imi sunau mereu în urechi cuvintele băiatului că ei merg la școala ungu-rească, căci școala aia românească li de aia unită și mă cugetam la sătulețul meu natal, unde de asemenea sunt două confesiuni, dar ce armonie există între conducătorii și fiii săi. Nutresc în sufletul lor cei drept două credințe, dar se scurge același sânge în vinele lor și acest sânge li împreună în o singură școală, unde dascălul bătrân cu glasul său pretinsec le picură în sufletele candido einstea strămoșească, aprinde în inimile lor curate focul sfânt al iubirii de biserică și neam și pe când părăsesc băncile școlii sunt creștini buni și români cu suflet mare...

Intr'aceste am făcut o cale bunăoară. Trecând prin fața căsilor parohiale, vrednicul preot și bunul român Nicolae Platon mă zări și mă rugă cu toată insistența să poftesc pe vre-o câteva clipite la dânsul. Chemă numai decât la sine pe tinărul, dar harnicul învățător Vasile Albușan, și astfel mă simțiam în mijlocul alor doi ostași neprihăniți, ce luptă în cea mai exemplară bunăînțelegere pentru credință și neam. Am fost tratat pretinsec și imi spuse entuziasmatul preot, cât de rău o dau cu frații orientali, cum ei sunt aplicați a-și trimite băieții la o școală de spirit strein ca să învețe carte, numai și numai ca băieții lor să nu le vină în contact cu băieții celor uniți deși școala au ridicat-o numai ei. Mi-a spus că atâta sau frământat cu zelosul prot. al D.-mărtinului cu P. On. Laurențiu Păscu, că să poată îndupleca pe conducătorul tractului pe P. On. Nicolae Todoran, la o unire, în ceea-ce privește școala. Dar toate au fost zădărnice. Șeful tractual a rămas neînduplecat, deși vedea cum profită

de ocaziunea aceasta vampirii neamului. Am zis șeful tractual și de preotul oriental din Șomfalău nici n'am amintit nimic, căci parohia e vacantă, și de mult își așteaptă păstorul, care să o cărmuească cu înțelepciune pe cărările viitorului. Și chiar faptul acesta m'a înduplecat să scriu aceste șire, apelând la simțul de român al venitorului conducător, să pună mână în mână, să strângă umăr la umăr cu părintele unit, să nu se lase trași pe sfoară de cei 300 de unguri, cari sunt resfirați printre cei 1500 de români. Să nu se mai propage de pe amvon atâta confesionalism, căci nu-i de folos, ci slăbește și mai mult slabele relațiuni ce mai există între fiii bisericii gr.-cat. și gr.-or. Poporul nostru e ca o turmă de oi, unde-l conduce păstorul într'acolo merge, dar e vai de păstorul acela, care în loc de-ași conduce la liman turma încredințată păstoririi sale, o împinge în o prăpastie înfiorătoare; e vai de preotul acela, care în loc de a-și crește poporeni în spiritul dragostei de biserică și neam, el însuși li desface de trunchiul neamului și li face aderenți ai celor-ce luptă din resputeri pentru a stânge în noi ori-ce vieață națională.

Am scris atâta, dar cunosc încă multe păcate de pe valea Târnavei, ai căror venim s'a deslănțuit ca o ploaie de fulgere asupra frunzei comune din chestie, pornind la luptă înfocată frați de același sânge, păcate cari sunt concepute, și nutrite de apostoli ai credinței.

Aceste de-ocamdată nu le spun. Aștept instalarea noului păstor sufletesc și dacă raportul dintre aceste două confesiuni nu se v'a ameliora, atunci le voi scoate în relief, ca însuși opinia publică să dicteze osânda în chestia actuală.

A. Nan.

FOIȚĂ.

Cântece.

I.

D-aș avea o arbaletă
C'o săgeată fermecată,
M'aș tot duce zi și noapte
Inimă îndurerată.

M'aș tot duce ca să aflu
Țărișoara din poveste,
Unde-așai de vesel totul,
Unde numai zimbet este.

Unde râde-un soare veșnic
Peste flutur, peste floare,
Peste toți copiii firii,
Imbrăcați de sărbătoare...

II.

Prîbeagă păsăruică
Din munții cu brăduși,
Tu cânti mereu prin codru,
Și-așai de trist ce spui.

Că'n unda ta de vaier
E jalea unui neam
Și dorul lui ce plânge
Ca vântul lângă geam.

de CHINGISIANUS.

Dormiți...

Dormiți, dormiți în pace
Voi vise ce v'ați frânt,
Și mi-ați lăsat pustiul
Tovarăș pe pământ.

Și mi-ați lăsat ca prietini
In zilele de azi,
Șiroaiele de lacrimi,
Ca mirul de pe brazi.

Dormiți, dormiți în pace,
Că'n urma voastră iar
Resar cu droaia vise,
De nu mai au hotar.

Vasile Al-George.

Cătră Negoii.

(Continuare).

In țara Oltului.

Căruțele noastre mergeau făcând pe drumul de hotar și roatele se ridică și coborâ peste pietrișul mari de râu, ce zac răslețe de-alungul. Pe șesul întins pluguri multe se văd arând și brazde se sfarmă pe urmă-le. Alte pietriși își ridică atunci țestele lor din sinul pământului negru. Olteanul se pleacă mereu, le ridică una câte una, aruncându-le cătră miezuină, ca acolo să le adune în mormane. Câmpul e plin de mormane de piatră de râu și bivoli mulți pasc în ciurzi mici și răslețe pe întreg cuprinsul acesta. Suntem în țara bivoliilor. Nicăiri nu sunt atâția și așa frumoși ca aici. Seara când vin cătră casă se umplu toate ulițele de tinte negre, ce merg a lene rumegând, uitându-se nepăsătoare în zarea dinainte.

Am ajuns în drumul de țară, în capul Porumbacului-de-jos. Adevărat drum împărătesc. Nici prav când o soare, nici tină, când plouă. Caci vântul îl mătură și piatră, îl ține curat. Și așa mai e de întins și așa de oblu, de țese pare, că cunoști oamenii în capul Scoreiului. Cu toate că până acolo vom merge încă vre-o trei-sferturi de oară. Cerul s'a mai limpezit. Nori subțirei îl acopăr încă, prin cari raze de soare se silesc, să străbată la vale. Cei de azi dimineată,

Situația politică în România.

Martii dimineața a fost primit în audiență de către Regele Carol prim-ministrul dl Petre Carp. Cu o zi înainte fusese primiți șefii opoziției unite, dnii I. Brătianu și Take Ionescu.

Despre aceste audiențe „Adevărul” din București publică următoarele:

De obicei e mai lesne reporterilor politicii să se informeze dela șefii opoziției.

De astădată însă, toate încercările făcute de a se afla măcar câteva amănunte asupra audienței dlor Take Ionescu și Brătianu, au rămas până acum fără rezultat, așa de mare discreție se păstrează asupra convorbirii ce au avut-o cu regele cei doi șefi ai opoziției și în urma căreia suveranul a declarat că-i va aviza.

S'a aflat numai un amănunt interesant și anume că, deși audiența a fost comună, fiecare șef a vorbit în numele său și al partidului pe care-l reprezintă, iar nu în numele opoziției unite.

În schimb însă, ca nici odată unui ministru și mulți fruntași guvernamentali cari s'au întreținut asupra situației, sunt gata să facă destăinuirii asupra convorbirii dintre dl Carp și rege.

Martii seara și Miercuri dimineața mai mulți intimi ai dlui Carp au declarat reporterilor că primul ministru a spus regelui că ia răspunderea situației, că dacă regele vrea trei partide, firește că se impune și un guvern Take Ionescu, dar în acest caz dl Carp a prevenit pe rege că nici unul din actualii ministri nu va intra în viitorul cabinet.

Cam în acest sens a vorbit primul ministru.

Ce pretind ministrii că ar fi răspuns regele?

Se asigură că suveranul ar fi reînnoit declarația sa că e mai bine să avem două

partide, că un al treilea partid mereu va intra când o opoziție când alta și treburile n'au să meargă bine.

Turcia și rivalitățile europene. Corespondentul din Constantinopol al ziarului „Adevărul” scrie: Vorbind despre intervenția Rusiei relativ la încheierea păcii, „Tanin” spune că Turcia nu va mai suporta multă vreme urmările rivalităților europene și că nu e deloc dispusă să fie dânsa jocul acordurilor și dezacordurilor Puterilor.

Turcia vrea ca puterile să știe și să înțeleagă că orice răbdare are o margine.

Răspunzând delegațiilor ziarului „Temes” asupra războiului și asupra comitetului „Uniune și Progres”, „Tanin” declară că marele vizir nu are intenția să ajungă la pace prin cedarea Tripolitanei și a drepturilor suverane ale Turciei.

Războiul pe care l-a proclamat comitetul contra Italiei nu e un războiu sfânt, ci împotriva dușmanilor patriei.

Circulă cu insistență șvonul că munte-negrenii stabiliți în Turcia au primit ordinul să fie gata pentru a se reîntoarce în patrie la cea dintâi chemare.

Ministrul de interne a primit aseară o știre, după care italienii au bombardat localitatea Confidale, la Marea Roșie.

Partea a însărcinat pe reprezentanții otomani în străinătate ca să facă demersuri în favoarea liberării membrilor din misiunea „Semilunei roșii”, cari au fost luați de italieni ca prizonieri de războiu de pe vaporul „Manoube” și de a cere restituirea fondurilor confiscate.

Conflictul franco-Italian. Guvernul francez a făcut cunoscut Italiei că e gata să deschidă o anchetă amănunțită asupra celor 29 ofițeri făcuți prizonieri pe bordul vasului „Manoube”, dacă în mod preala-

bil Italia va preda imediat pe prizonierii Franței. În cazul acesta afacerea va fi aplănată spre satisfacția amânduror părților, de oarece afacerea va fi încredințată judecătii tribunalului arbitral din Haga.

Ambasadorul italian din Paris a declarat unui ziarist care l-a interviuivat următoarele:

„În convorbirea mea dela 17 Ianuarie cu ministrul de externe francez am luat notă de faptul că Franța are intențiunea să cerceteze pe cei 29 turci asupra identității lor, la sosirea lor în Tunis.

Cu toată această făgăduință din partea Franței, eu n'am exprimat cu nici un cuvânt renunțarea Italiei de-a face prizonierii pe cei 29 turci în timpul traversării lor.

Acest drept al Italiei continuă a exista și azi.

Firește guvernul meu ar fi avut libertatea să se declare mulțumit de declarațiunea diui Poincaré de Miercuri trecută. Depeșă asupra convorbirii mele cu Poincaré a fost descifrată la Roma abia atunci când faptul era îndeplinit.”

Sfârșitul dinastiei Mandsu.

Din Peking se telegrafiază: Într'o constatare a familiei imperiale regentul și prinții au rugat cu insistență pe văduva împărăteasă, să recurgă la ajutorul Japoniei. Guvernul însă se opune la aceasta și amenință cu abdicare. După o știre Japonia și-a oferit deja ajutorul pentru suprimarea revoluției.

„Turburătorii poporului”

Onorata Redacțiune!

De oarece Preanonatul Emiliu Pop, nu s'a mulțumit cu răspunsul dat, ci așteaptă răspuns categoric la întrebarea pusă în sonare fi răspund, că la început m'am mirat

norii gri și negri, vor fi acum departe, cine ști pe unde? Poate pe vârfurile munților, poate și mai departe — la Dunăre, la mare, căci ei sunt călători, tot călători până la capătul veacului.

Dealungul unui țarm uriaș, la rădăcină, e satul Scoreiu. Mici păraie se desprind de-asupra lui din râul de munte, și pornesc pe uliți la vale, ducând apa lor tremurătoare și cristalină pe la porțile creștinilor, ca din sat mai în jos să se adune iarăși în alvie comună. La cele două laturi ale drumului case mărunte acoperite cu țiglă și cu fruntea plecată se înșiruie modest una după alta. Din coaja varului ridicat și cufundat se resimt păreții de lemn de brad ai caselor. Câte o prăjină oablă de brad, despoiată de coajă, stă implântată la casa cu ficior junisau. Și cum căldura soarelui și ploaia și vântul au bătut-o de ani, îi scilipește lemnul, ca și când ar fi de fildeș. La cea dintâi cotitură iată și o altă casă mai altcum, ca celalalte. Păreții i-s de zid și are ferești multe. Oamenii se grămădesc într'o ușă deschisă, alții se între și unii să iasă. Un Itig își scoate capul tipic de credincios fiu al lui Israil și o grămadă de odrasie vrednice ale Domniei Sale ies alergându-se pe uliță. Ne ridicăm ochii involuntar, ca să descurecăm multele scrisori de pe o grămadă de tăblițe, cari toate spun — vin, bere, rachiu, tutun.

E casa erariului — crișma din sat.

În curtea largă cu două porți, pentru intrat și ieșit, o șură ridicată pe șasă stâlpi înalți de zid, stă gata de-a primi căruțele călătore. Un căraș se vede stând răzimat de loitra carului său larg, iar de cea parte un clopot de cioaie sună de gâtul unui cal, în singurătatea ce se vede, că dominează în curte. De mult au dispărut și tipurile aceste de pe țara Oltului. A dispărut delejanța cu carul acela ciudat și cu cei cinci cai, ce de două ori băteau drumul dintre Brașov, Făgăraș și Sibiu. Nu vei mai întâlni nici cărașii de odinioară, pe la hanurile, ce se cunosc din depărtare, cum se ridică în calea străinilor, în drumul de țară. Azi trenul îi înlocuiește pe toți.

Pe o serpentină repede de deal, eșim deasupra. Plopi răsleți parcă veghează peste satul acesta cufundat în vale. Suntem la începutul oltui șes uriaș, ce merge către izvoarele Oltului, pierzându-se în negurile din depărtare. O cruce mare de lemn de brad, acoperită pe vârfurile brațelor cu o veacă subțire și cupțușită din dos, veghează de-asupra. Pe cruce e tăiată din pleu o însemnată pagină din istoria Mântuitorului. E Hristos restignit între cei doi tâlhari și mai sunt văpsite cu colori strigătoare pe pleul tăiat o seară, un ciocan și un clește, iar în celalalt colț cocoșul se vede cântând cu aripile sufocate. De aci iarăși părăsim drumul de țară, căci drumul nostru se îndreaptă acum către Cârțișoara, ce de aici abia se vede în

alvia revărsată a unui râu din depărtare. Simțim cum în apropierea muntelui e aerul subțire și vântul tăietor. Zarea se întunecă mereu de apropierea norilor negri, ce stau îngrămădiți înaintea noastră pe munte. Brazdele de pământ se văd aici într'o culoare mai roșietică și o iarbă lănoasă cu niște fire lungi, subțiri undulează molatec în mișcarea vântului. E părul porcului, iarba țării Oltului și e cel mai frumos nutreț de pe fața pământului. Nime n'ar crede, că nu e otavă. Vitele noastre însă de foame mor, dar nu-l mănăcă, căci e tare și pădureț și sucule-l are e acru. Și dacă vei mai avea norocirea să te culci cândva într'un șopru cu fân de acesta, vei simți încurând ce iute pătrund și prin cele mai dese straie vârfurile ascuțite a frumosului fân, iar hainelor dimineața le poți da foc, căci de părul porcului nu le mai curăți.

Într'o vale frumoasă, acoperită cu grădini, încărcate de pomi, cu un șir frumos de arini pe marginea râului din mijloc, e Cârțișoara. Ca un vâiet clocotitor fierbe pe deasupra văjetul râului, ce de pe un puternic iaz cade deodată peste roatele unei mori, spărgându-și sulul de apă în mii și mii de valuri spumegătoare.

Cârțișoara e deja sub munte, deși nu e sat de munte. Și e mare deosebire între satele de pe sub munte din țara Oltului și între cele din munții apuseni. Acelea adunate frumos cu uliți strimte și regulate,

cum de a ajuns la acel gând, că prin scrisul meu l'am vizat pe Preaonorat Dsa și cumnatul Dsale, când eu am cerut numai, că acei preoți „cu brâu negru sau roșu” despre cari a constatat „Unirea” în Nr. 122—1911, că au făcut turburări în popor, să fie pedepsiți, ca nu cumva acest morb să cuprindă întreg „corpul” și să-i cunoaștem. Aceasta am făcut-o în interesul întregii preoțimi și pentru soartea fratelui Simu, iar nu pentru că aş aspira la parohia Luna, pentru carea nici nu am concurat, deoarece sunt în o parohie de nu mai bună, la tot cazul asemenea.

Nu l'am înțeles pe Preaonorat Dsa și nici pe cumnatul Dsale, ci am înțeles pe acei turburători despre cari zice „Unirea” și aceștia alții — ne vine foarte greu să o spunem — sunt preoți!

Acum nici pe mine „nu mă cuprindo mirare”, că după răspunsul dat de redacțiunea „Unirei”, Preaonoratul Emiliu Pop a fost în stare să ceară răspuns categoric atât dela Redacțiune cât și dela mine, căci din cuvintele Dsale se vede, „că sunt vizati de atari” și apoi așteaptă ca alții să-i desvinovățiască.

Altecum de pumnalul calumniei nici când nu m'am folosit și sunt convins tare, că nu mă voi dejosii ca preot până acolo, încât să fiu în stare a folosi o atare armă nevrednică, ba chiar păcătoasă.

Budiu, la 29 Ianuarie 1912.

Basil Mureșian
paroh.

Reviste.

Budapesta. Situația politică: Eri a expirat termenul armistițiului dintre guvern și opoziționali, fără

eroite par'că anume pentru apărare, în aceste se reslătesc casele și edificiile economice cât vezi cu ochii. În acele oamenii-siuți, cu ochii negri scânteietori și vorbă grăbită, ceialalți visători, cu ochii mici vineți, cu fruntea încrețită, par'că durerile unei lumi se apasă pe umerii lor.

Roatele căruțelor poenesc pe piatra ulițelor și cele trei fereste se nită sfios printre crengile de ulm la lumina din afară. La dungile caselor capetele încheștate ale lemnului de brad sunt ca niște zimți cu măsele. Ziduri mari de piatră de râu înlocnesc pantururile noastre și o iarbă moale și verde negrie crește în grădinile încărcate de pomi. Impărțirea caselor e alta aici pe țara Oltului. Nicăirea sistemul de trei ardelenesc nu-l mai aflăm. Casele lor au două odăi mari, una dinainte și alta dindărapt și un celar lângă fiecare. La intrare un cerdac apără ușa de ploaie și raza de soare. Niște cară largi, tare cu roate mici, aproape rotile — potrivite pentru munte, ca să nu se răstoarne așa ușor, sunt apariții interesante. Iar caii mici cu coama lungă și trupul lănos sunt bunii tovarăși ai omului pe plaiurile primejdioase.

Apoi oameni grăbiți. Unii merg la vârf, alții vin. E o cale continuă, pe care o bat oamenii aceștia, cari trăiesc mai numai după oi. Văile munților sunt pline de oile lor și mulți au munți și dincolo în țara românească cu alte ciopoare. Incolo oameni de mijloc îndesați, cari nu știu ce e frica. De când

ca aceștia să fi putut ajunge la o conțelegere oarecare cu privire la reformele militare. În numele Kosuthiștilor a vorbit mai dăunăzi Apponyi, făcând unele propoziții guvernului în numele partidului. Guvernul nu s'a declarat categoric asupra condițiilor de pace, oferite de Apponyi și așteaptă ca 48-istii să se certe mai întâiu strășnic între sine, ca să poată încheia pace fie cu unii, ori cu amândoi: „Mai întâi trebuie să ne certăm, ca să ne putem împăca”, a zis contele Andrassy, care de asemenea a militat pe lângă cele expuse de Apponyi. Justh însă ține morțiș ca să se pertracteze mai întâiu legea asupra votului universal ori cel puțin să se stabilească un înțim între aceste două, așa că reformele militare să nu se poată executa, până-ce nu se va pertracta și legea votului universal.

Că față de toate aceste, ce voiește guvernul, și nu se poate. Ministrul Lukács însă, care înlocuiește pe ministrul-prezident, fiind acesta încă bolnav, a declarat categoric, că față de obstrucție vor aplica toate mijloacele. Toate atârână însă dela aceia, că ce aduce Khuen dela audiența sa din Viena.

Căderea baronului Barkocy: De bună seama că nu numai catolicii, dar toată Ungaria creștină numai regreta va putea, că baronul Ale-

xandru Barkoczy a fost transferat dela conducerea afacerilor școalelor medii la o altă secție, unde activitatea sa se pierde fără urmă. Căderea aceasta a produs o adâncă nemulțămire printre catolici și se așteaptă nu numai interpelări pe urmă, dară se vor ținea adunări populare, unde se va protesta în contra jertferei lui Barkocy.

Acest om a fost descoperit de contele Apponyi, care avea mare lipsă, ca față de curentul liberal-jidovesc să aibă un sprijin, la care se poată conta în toate împrejurările. Și acest sprijin l-a aflat în baronul Barkocy. Om cu sentimente pronunțate catolice, dușman neîmpăcat al iudaismului intolerant și francmasonismului obraznic, s'a muncit ca se restabilească egalitatea de drept dintre diferitele confesiuni și să nu mai lasă pradă gimnaziile jidovilor și ateilor. Sub Apponyi liberalismul n'a cutezat să-și ridice capul în contra lui. De când a venit însă Zichy în fruntea afacerilor cultului, Barkocy a fost ținta tuturor atacurilor francmasonilor. Succesul acestora se vede acuma. Barkocy a căzut, Barkocy se duce. Și cu el se duce un sistem. De care vine, nu suntem curioși, că îl cunoaștem de pe timpul lui Bánffy.

*

România. Guvernul a depus pe masa Camerei proiectul de lege pentru răscumpărarea proprietăților de mână moartă, sub care numire se înțeleg moșiile lasate diferitelor instituțiuni culturale, cum și averile comunelor și județelor. Moșiile de mână moartă sunt prețuite în 800 mii jughere, cari apoi s'ar vinde țaranilor, dar așa ca nime să nu poată lua mai mult ca 25 jughere.

Noutăți.

Arhiduce bolnav. Arhiducele Iosif a suferit în grad mare de apendicit, de aceea a fost dus și operat în sanatoriul din păduricea orașului Budapesta. Deși sunt trecute trei zile dela operație, totuși situația sa inspiră îngrijiri, căci medicii se tem, să nu întrevină vre-o complicație. Soția arhiducelui petrece continu la patul soțului ei.

Promoție. Sâmbătă în 27 Ianuarie n. a avut loc la universitatea din Cluj promovarea de doctor în științele iuridice a D-lui Emil Folea, fost stipendist a fondului Șulțanu și fiul preotului gr.-cat. din Giuluș. — Felicitări!

Hymen. Dr. Constantin Bucșan și Claudia Goga, cununăți. — Felicitari!

umblă. în picioare sunt tot pe plaiu. Inghetul le îmbujorează fața și viscolul le întărește brațul. La lumina orbitoare a fulgerilor ei nici nu clipește și tunetele îi înaltă.

După o oră de recreare la amic și odinioară tovarășul meu de școală Emilian, am plecat dimpreună cu el mai departe. Acum însă mai cu grije. Drumul e tot mai puțin umblat. Bolovani mari stau respirați pe ogașii, iar alături de noi o alvie largă de râu cu țărni înalți și răpoși își arată pământul roșu întetit de piatră.

Râul de lângă noi se frământă și sbate. Șiroaie cristaline scapă alunecând pe după câte un pietrou galbului de muschiul lunecos. Și sute și mii de alte șivote se fierb, rotesc și văjaie, iar pe deasupra pe creste clocote apa zdrobită de pietri în mii și mii de picuri sfărăitori.

În curând am ajuns în pădure. Suntem la rădăcina munților. Un înfinit de colosuri, acoperită de păduri uriașe se ridică în fața noastră. Văzduhul e întunecat de negurile groase, cari se cern și frământă deasupra pe vârfuri, iar la picioarele noastre se sbate râul în curgere, turburând liniștea uriașă — înspăimântătoare. De pe coastele munților vânt rece suflă la vale și noi grăbim se apucăm pe plaiu, în pădurea de fag.

(Va urma).

Dr. Octavian Prie.

„Deșteaptă-te Române“ nu-i cântare agitatorică. Curia din Budapesta a declarat în un proces a țaranilor din Sâncel, cari au cântat „Deșteaptă-te Române“ cu privilegiul alegerilor de deputat, că în cuvintele cântării acesteia nu se cuprinde nimic agitatoric. Aceasta ar fi bine să o știe toți micii satrapi, cari fac scandal cu tot prilejul, când aud această cântare.

Aniversară. Societatea „Dacia Traiană“ die București va sărbători în salonul sedilui ei din strada Popa Tatu, nr. 26, Marți la 24 Ianuarie a. c., la orele 3^{1/2} fix, Unirea Principatelor, printr'o conferință cu subiectul: românii Ardeleni și sentimentul lor național.

Petreceri. Casina română din Beiuș invită la balul, ce îl va aranja în favorul Bibliotecii sale Duminecă în 4 Faur st. n. în sala cea mare a ospătăriei odidane din localitate.

Muzica națională. A apărut al II-lea caet din compozițiile: „Doine și cântece populare române“ de Dr. I. Cl. Juga, cunoscutul cultivator al muzicii naționale. Se pot comanda dela autor din Budapesta (IV., Sütő u. 6 sz. IV. em.) ori dela ori și care librărie românească, cu prețul de 2 cor. și 50 b. plus 10 fil. porto postal. — Recomandăm cu căldură aceste frumoase melodii cu atâta pricepere aranjate de dl Juga, care mai are și alte compoziții deja publicate.

Din desp. Diciosânmărtin al „Asociațiunii“. O prelegere populară. Comitetul zelos al Despărțământului dezvoltând în anul trecut o activitate frumoasă (a ținut 24 prelegeri populare, unde s'au cetit aproape la 90 de conferințe cu totul), a decis să reinceapă aranjarea prelegerilor.

Prima prelegere s'a ținut în anul acesta în comuna fruntașă Căpâlna de jos, unde a fost de față un număr frumos de ascultători.

La intrarea în sat l-au întâmpinat pe directorul despărțământului și pe conferențieri în frunte cu harnicul preot al satului Ioan Oltean, întreg poporul, făcând cârturarilor noștri ovații însuflețite.

S'au ținut disertații frumoase din partea d-lor Platon despre „gunoiul măiestrit“, pentru care prelegere frumoasă Dl Platon, învățatul preot din Șomfalău, a fost răsplătit cu vii și îndelungate aplauze din partea poporului — tot astfel și dl Dr. Romul Boilă, care a ținut o prelegere în sfera dreptului. Iar dl Emil Călugăr, comptabil la „Vulturul“, a cetit admirabila prelegere a dlui Dr. A. Cheșianu, dir. gimnazial din Blaj, despre stăpânirea pământului prin muncă și carte. (Prelegerea a fost să se țină asta vară cu prilejul serbărilor).

În privința materială prelegerea a avut un succes deosebit. S'au înscris 24 de membrii ajutători.

Dare de samă și mulțumită publică. Comitetul bisericii din Jidveiu, în numele său și al credincioșilor acelei biserici, vine pe această cale a cvita publice și a exprima cea mai adâncă mulțumită atât acelor cari la glasul nostru au binevoit a răspunde cu ajutoare parte din al lor propriu, parte conduși de nobilul imbold cumcă servesc o cauza sfântă, au luat asuprași sarcina doară și mai grea, de a face colecte pentru ajutoarea bisericii noastre.

Numele contribuenților și a sumelor contribuite până acuma sunt următoarele: Izidor Barb preot gr. cat. în Pagida din al său 20 cor. iar dela Aurel Barbu 2 cor. total

22 cor., Iuliu Căpâlnean preot gr. cat. Vereșmort colectat dela credincioși 10 cor. 26 fil., Ștefan Lita preot în Lunca din al său 4 cor. iar dela credincioși 12 cor. total 16 cor., — Ștefan Colceriu v. protop. și paroh în Dâmb din al său 1 cor. 38 fil. iar dela credincioși 8 cor. 62 fil. total 10 cor., — Ioan Petean preot în Jucul nobil a colectat dela credincioși 3 cor. 10 fil., — Patriciu Mureșan preot în Almașiu Sânmihaiu dela credincioși 30 cor. 54 fil. — Aron Moldovan preot Ganfalău colectat dela credincioși 4 cor. 54 fil. — Ioan Macaveiu preot Archiud din al său 1 cor. iar dela credincioși 5 cor. 72 fil., total 6 cor. 72 fil. — Vasile Urzică preot Varviz din al său 2 cor. iar dela credincioși 8 cor. 50 fil., total 10 cor. 50 fil. — Alexandru D. Donia preot în Vașlab colectat dela credincioși 6 cor. 40 fil. — Emanoil Oros preot Alma sâsască colectat dela credincioși 9 cor. 68 fil. — George Savu preot Dărlas a colectat dela credincioși 20 cor. — Manase Lajos inv. gr. cat. în Moșna colectat dela popor 8 cor. 42 fil. — Mihail Pop Lupu preot în Șamșudul de câmpie din al său 1 cor. iar dela credincioși 10 cor. 50 fil., total 11 cor. 50 fil. — Ioan Crișan preot Abafia din al său 1 cor. 16 fil. iar dela credincioși 84 fil. total 2 cor. — Nicolau Coroiu Ponoreanu preot în Ponorel din al său 1 cor. iar dela credincioși 6 cor. 54 fil., total 7 cor. 54 fil. — Ioan Albon preot în Doștat a colectat dela credincioși 30 cor. — Artemiu Boeriu v. protop. în Casanul mare a colectat dela credincioși 3 cor. — George Boeriu preot Telechi-Recea din al său 1 cor. iar dela alți 6 cor. 30 fil., total 7 cor. 30 fil. — Dr. Danil Fireza protop. Racovița 1 cor. — Ioan Costin preot în Recea-Cristur colectat dela credincioși 12 cor. — Dr. Nicolau Brânzău preot în Vulcan 2 cor. — Parohia gr. cat. Săcalul de câmpie 5 cor. — Iuliu Filimon preot în Csalános 3 cor. 50 fil. — Dr. Laurențiu Pop avocat în Abrud 10 cor. — Iuliu Filimon preot în Nădăriu 1 cor. — I. Crișan preot în Ohaba 6 cor. 60 fil. — Atanasie P. Bologa preot în Lupeni 5 cor. — Constantin Pop paroh v. prot. gr. cat. în Baia de Criș 2 cor. 50 fil. — Victor Barna preot în Jidveiu colectați dela Sași din Jidveiu 55 cor. 38 fil. Suma încursă până acuma 323 cor. 48 fil. Victor Barna paroh gr. cat., Mihailă Mielăușiu prim curator.

Necrolog. † Văd. *Hermia dr. Maniu născ. Huica*, întâmplată după grele suferințe în 27 Ianuarie 1912 în al 69-lea an al vieții sale.

— † *Vasilie cândva Criste*, preot în Giurtelecul-Șimleului după un morb îndelungat, provăzut fiind cu sf. Sacramente ale muribunzilor și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului la 26 Ianuarie a. c. st. n., în anul al 67-lea al vieții, 38-lea al preoției și fericitei sale căsătorii. Giurtelecul-Șimleului, la 26 Ianuarie 1912. Fie-i țarina ușoară și memoria binecuvântată!

Posta Redacțiunii.

Teaca. Noi am încheiat cu numărul penultim atarerea. N'am atăcat persoane ci fapte. Dacă părintele protopop din Uioara ține, cu orice preț, să afe cine sunt acei turburători, îl poftim pentru a doua oară, să ceară informații dela oficiul arhidiecezan, care îl va lămuri credem, cu toată afaibilitatea.

Noi credem, că pentru publicul mare n'are nici o importanță scrutarea persoanelor și ceice sunt de altă părere, binevoiască a-și lua osteneala aceasta, căci nu putem avea nimic împotriva.

Partea Literară.

Levi, fiul lui Alfeu.

De Cont. Ana de Krane.

(Continuare).

6

Ah, ca un strigăt de mântuire se auziră cuvintele aceste prin noapte și un plâns cu hohot la urmă. A uitat doară de tot cuvintele Învățătorului? A fost doară pedepsit cu orbire, de a rătăcit atâta vreme prin întunerec? Căci doară cel Necuprins, Preacuratul, Atotștiutorul e Părintele acela ceresc, despre care a învățat Fiul omului și de care după mărturisirea Fiului se poate apropia fără de frică și cel mai mare păcătos, căci cu brațele larg deschise primește Tatăl pe cei-ce țin pocăință.

— Adonai! — șopti încă odată Levi, dar cu totului într'alt ton, ca și cum vorbește copilul cu tatăl-său. Aruncă o privire lungă spre poarta aurită, ce strălucea colo deasupra, apoi se întoarse liniștit în casă și se culcă.

* * *

Se vărsa de ziuă. Primele raze ale soarelui de dimineața cădeau pe sanctuarul de aur învesmântându-l într'un văl de foc roșu, orbitor și apoi resfrânse se pierdeau în depărtările nemărginite. Munții resunară din nou de ehourile buciunelor. De pe altarul cel mare de jertfă se ridică un nor des de fum. Se începu jertfa de dimineață.

În porticelele templului se îmbulziau cei evlavioși, deosebiți după gen, rang și poziție, femeile în curtea muerilor, streinii și cei cari trecuseră la legea lui Moisi în curtea streinilor, iar izraeliții în curtea, care era despărțită prin o balustradă de piatră pe locul preoților și al leviților și de altarul docausteii. Ochii tuturor a fusă erau ațintiți asupra stanului uriaș de peatră pătrată, ce se înălța ca o colină înaintea bisericii dinlăuntru și se putea vedea din toate părțile. Era înalt de cincisprezece coți, lung de einzeci și de einzeci de lat; cele patru colțuri i-se întindeau în forma coarnelor. Avea un canal larg, ca să se poată scurge sângele, ce curgea neîntrerupt din grumazii vițelilor și berbeilor junghiați de cuțitul fulgerător al preoților. Carnea jertfelor o mistuia focul, ce ardea cu flăcări într'un prinos plăcut lui Dumnezeu.

Un nor puternic de fum, ce căpăta un miros îmbătător dela tămăia și sângele ars de jertfă, împânzina într'o adevărată mare de abori poarta înaltă a sanctuarului, așa că din strălucirea orbitoare a aurului acum abia se mai zăria un luciul palid, spălătocit, iar înlăuntru sanctuarului se lăsă o negură tainică, mohorită, în care colorile vioaie, deschise ale catapitezmei luciau într'o lumină nehotărâtă. Un murmur continuu de rugăciuni și un ropot de ploare umplea aierul. Între acestea se auzia din când în când sbieratul dureros al unui animal ce se lupta cu moartea sau rugăciunea ținătoare a vre-unui evlavios-pătimaș, care își smulgea părul aruncându-se într'un zel nebun la pământ.

Atară pe locul uriaș dinaintea porticului bisericii asemenea mișna o mulțime nenumerată de oameni. Aci stăteau negustorii cu animalele de jertfă, imbiindu-și animalele mugitoare și neastâmpărate jidovilor, ce veniau într'acolo. Aici se îmbulziau sfârnații

cu făină de grâu, cu vin, cu tămâie și cu tot felul de băcării.

— Toate curate, toate bune, toate pentru jertfă și ce ieftine! Minune, aproape în cinste!

Aici ședeau schimbătorii șireți de bani, cari erau gata în tot momentul, ca pe lângă un câștig bun să schimbe în piese, ce umblau în circulație, banii cruțați cu amar și adunați de multă vreme ai evlavioșilor din provincie, cari voiau să se roage în templu. Toți strigau, vorbeau și făceau zgomot care încetăra; părea că zece mii de mâni mlădioase se încâierară într-o luptă nebună prin aier.

Mai erau acolo de altă parte și grupe de oameni, cari între gesturi pătimase se disputau în o polemie migăloasă despre unele locuri din scriptură și cari de regulă sfârșiau prin o încâierare formală, ceea-ce înveselea mult pe ostașii romani, cari stăteau de pază pe treptele cetății Antonia, unde le era căsarma și se jucau de-a coțca, ca astfel să scurteze într-o câtva monotonia pazei. În decursul jocului vorbeau despre cele întâmplate în Roma, despre ospătăriile și fetele din Suburra, despre luptele din circus și despre dărnicia lui Caesar, pe care să-l binecuvinte toți zăii. Dacă apoi se întâmplă, că întâlnindu-se laolaltă o ceată de farizee, saducei și essenii se scuisseau, își smulgeau bărbile și urlând ca niște mățe sălbatice voiau să-și scoată unul altuia ochii cu ghiarele, atunci de-odată fără de veste se aruncau între ei legionarii — cu coifuri de argint, îi despărteau cu ajutorul băncilor și scuturilor plesnind din când în când și cu biciușca grea, așa că nu la puțină începea să le curgă sângele.

— În numele legii liniștel! — resuna vocea centurionului.

Certăreții înflăcărați se împrăștiară apoi injurând și serășnind în dinți de năcas, în vreme-ce făcătorii de pace rizând își ocupau din nou locurile, reluând din nou firul conversației întrerupte despre Lais și Thais despre vinul bun, ce-l măsură Marcellus cel gras în crișma „Miles gloriosus“.

Prin învălmășala aceasta mare trecea tăcut un vameș. Nu se uita în laturi, nu privea în sus și nu voia să audă nimic; avea să-și vadă treaba sa cu mult mai însemnată. Se opri la un neguțător care avea animale de jertfă și cumpără un berbec fără cusur, cu lăna albă. Neguțătorul ceru pentru el patru sicli, de doue-ori prețul convenit. Levi îi plăti prețul cerut fără a zice o vorbă; nu avea voie să se târguie. Apucă apoi animalul de coarnele-i resucite și îl dădu unuia dintre leviții, cari primeau animalele de jertfă. Își puse mâna pe capul animalului după datina prescrisă și zise:

— Ca jertfă de espiare!

Apoi întinse o pungă grea, plină de aur.

— La despăgubire! — adăuse scurt.

Levitul bălbăi vre-o câteva cuvinte pii, luă darul și se întoarse apoi spre alți oameni, cari asemenea se imbulziau înainte cu jertfele lor. Levi urcă treptele cele dintâi, trecu prin vestibul și stătu în porticul, ce lua împrejur curtea jidovilor. Așa era de confundat în cugete, încât nu observă lângă sine pe bărbatul îmbrăcat în vesminte fino de farizeu, care trecea pe același drum. Il cunoștea și farizeul, încă-l cunoștea pe el, căci locuia în Capernaum și se numea Iochanan, fiul lui Ezra. De altcum nu aveau nimic laolaltă, numai că locuiau într'un oraș. (Va urma.)

Literatura calendaristică.

Acum când toți știutorii de carte s'au îngrijit să-și aibă soțul, cu care să treacă prin toate vremile rele, bune ale unui an nou, care să-l distragă în zilele de sărbătoare ori ploioase, să-l facă băgător de seamă la schimbările vremii, la începerea lucrului și să-l sfătuiască în feliuritele lipse economice ori să-i recomande câte o povată înțeleaptă, — putem acum să ne ocupăm în toată liniștea cu feliuritele calendare apărute la noi pentru anul 1912. Acum nu ne va putea imputa nime, că laudăm un calendar, ori hulim altul, că le facem ori nu reclamăm, toți și-au cumpărat deja calendarul.

Ca să începem ar trebui să schițăm ceea ce are să cuprindă fiecare calendar, dar asta e ceva prea cunoscută, dar și de altcum am schițat-o în șirele de mai sus. Altul e năcazul, cu care calendar să începem? după cuviință ar fi să începem cu al Asociațiunii, suprema instituție culturală la noi. Dar n'o putem face. Ne cum să ni-se trimită, dar nici nu l-am văzut. Secretarul administrativ al Asociațiunii are lipsă de noi, când ne trimite câte ceva de publicat în partea netaxabilă a foii, altcum nu ne increastă. Nu-l vom încerca nici noi, măcară poate nu iar strica câteva cuvinte sincere.

Mergem înainte, apucând câte un calendar la întâmplare.

„Calendarul poporului“, editura tipografiei poporului din Sibiu, apare în anul al 27. De desuptul paginei titulare cetim: „Cu consemnarea fără greșală a târgurilor“. Mare vorbă, să deie Dumnezeu să fie adevărată, căci eu gândesc, că așa ceva e aproape cu neputință. CăliNDARUL are în frunte tabloul celor 8 prezenți ai Asociațiunii, cari au fost în fruntea ei în prima jumătate de veac. Urmează partea calendaristică cu povestirea vremii după calendarul de 140 ani, sfaturi și termine, aranjate după luni. Apoi cronologie, domnitorii diferitelor state, poștă și telegraf, competențe de timbru. Urmează șematismul foarte pe scurt al bisericilor române, școale, reuniuni, societăți. Remarcăm în grabă câteva greșeli „la Blaj: școala gr.-cat. riv. de fete cu internat. Doue clase superioare.“ Și școală civilă și superioară? tot aci directorul de studii nu-i însemnat. La reuniunile de femei presidenta reuniunii dela noi nu e însemnată exact. Nu e însemnată nici școala de meserii din Blaj, nici reuniunea de înmormântare. Între băncile românești între cele dintâi pune „Lumina“ îndată după „Albina“. În partea literară istoricul Asociațiunii și câteva vederi dela serbările din vară. Apoi articoli literari de Goga, Agârbicean, Coșbuc, Eftimiu, Sadoveanu ș. a. Portretele fostului președinte al Asociațiunii și a celui de acum, vice-pres. Dr. Vas. Suciu, Aurel Vlaicu, Part. Cosma, dna Cosma, Iacob Murășianu, apoi portreturi naționale din toate părțile. CăliNDARUL se încheie cu Răvașul bogat al anului 1910/11, povește economice, de drept, poesii populare, anecdote și glume. Se estinde pe 236 pag. fără inserate și costă 40 fil. Dacă ilustrațiile multe ce le are ar fi tipărite mai curat, ar fi plăcut și interesant.

Calendarul nostru apare în anul I. la la Bistrița. E scris anume pentru plugari,

în o limbă ușoară, publicând pe lângă părțile îndatinat, articole de plugărie, economice, stupărit, grădinarit și literatură de asemenea acomodată celor ce se adresează. Are un frumos articol: Din istoria regimentului II. de graniță, scris de prof. Bichigean, Despre Asociațiune de adv. dr. Tripon și o traducere de Chiffa: Stângere pacinică, de Csermely Gy. Ilustrații bune și curate, alese din părțile Bistriței și Năsăudului. Dacă ar fi mai bine împărțit materialul, ar putea fi un bun calendar. Are 108 pag. și costă 80 fil.

„Amicul poporului“, întocmit de I. Popovici, anul al 52. e unul dintre celea mai vechi calendare și dintre cele mai bune și mai frumoase la noi. În frunte portretul d-lui Andrei Bărseanu, presidentul Astrei, în o esecție tehnică esecientă și în partea literară un articol alui Iorga asupra lui. Apoi portretul și biografia lui Nic. Iorga, Dr. Petru Șpan, Ioan Maiorescu, Isif St. Șuluțiu și Tolstoi. Are un articol amănunțit asupra cursurilor de vară dela Vălenii-de-munte, istoricul Asociațiunii, cu numeroase și frumoase chipuri dela serbările din vară. Cronica anului bogat ilustrată. La sfârșit șematism statistic al Românilor. Partea literară nu mulțumește, parcă prea mult pond se pune pe cronica anului. Are 155 pag. și costă 70 fil.

„Poznașul“, e al doilea calendar din editura Krafft din Sibiu, apare în anul al 17, și e redactat de Ermil Boreia, ale cărui versuri și povestiri glumețe sunt gustate cu multă plăcere. Are și el câteva glume admirabile asupra serbărilor de azi-vară. Glumele cea mai mare parte sunt ilustrate. Costă 60 fil. și va fi cetit cu multă plăcere pretutindeni.

„Calendarul Săteanului“ pe anul al 21. e ea totdeauna un estras al Amicului poporului, publicând cărțile, ce se pot ceti de popor. E slab, se și vinde numai cu 30 fil.

Alte calendare din celea apărute la noi nu ni-s'au trimis. De calendarul nostru vom pomeni la urmă.

(Va urma.)

Posta Administrațiunii.

Am primit și chităm abonamentul dela: Abafaia pe 1909 sem. 2-lea și întreg an. 1910. — Dr. L. Orade pe 1912. — Crai-fulan (tr. Fărăgău) pe 1908, 1909 și 1910. — Ghelar pe 1911. Restanță nu mai este. — Dr. I. P. Abrud pe 1912. — Cenade (tr. Blaj) pe 1910 sem. 2-lea și 1911 întreg. — Ministerelnökség pe 1/I—31/III 1912 scăzut. — Bogata rom. (Alsó-Bogáta), pe pătratul prim din an. 1912. — Ciuc-Sân-Giorgiu pe 1911. — Vărad-Csehi pe 1911. Cu restanță cum mai stăm? — Sinteza 1911. — Drămbar pe 1911. — Ercea (tr. Fărăgău) pe 1911. În restanță nu mai este nimic. — Beșimbac pe 1909, Abon. pe 1912 face 18 cor. Bernadea pe 1912 sem. 1-iv. Dar în restanță mai sunt anii 1909 și 1910, binevoști a-i achita și aceștia. — Căptălan pe 1902 și 1903 sem. 1-iv. — Dridif pe 1911. — Dr. Er. Orăștie pe 1912 sem. 1-iv. — Fărău pe 1911 trimestrul prim și al doilea. — Pănade pe 1911.

BIBLIOGRAFIE.

A apărut:

Nr. 704 din Biblioteca pentru toți, cuprinzând drama *Rheu Silvia* de N. Scurtescu, piesa aproape uitată, cu care s'a deschis anul acesta stagiunea Teatrului național. Subiectul piesei e din vremile de fondare a Romei.

Nr. 706. Paul Herireu: *Goana Torțelor*, piesă în 4 acte, traducere de Emil Fagure.

In „Biblioteca Minervei” a apărut:

Nr. 109. H. Sienkiewitz: *Doamna Elzen*, traducere de Mihail Negru. O puternică povestire a marelui scriitor polon.

Nr. 110. 111. Charles Lene Poor: *Sistemul solar*, două volume, traducere de Victor Anestin, cunoscutul popularizator al scrierilor astronomice.

Nr. 112. Goethe: *Herman și Dorotea*, traducere de Oreste. In traducerea acestei opere celebre a scriitorului german se păstrează metrul versului original.

Nr. 113. Turghoneff: *Faust*, traducere de Nic. Pastia.

Nr. 114. Tit Liviu: *Legende eroice*, traducere de Nic. Pandelea. O colecție aleasă de bucăți din istoria poporului român.

Proprietar-editor: AUREL C. DOMȘA.
Redactor respons.: AUGUSTIN GRUIȚIA.

Ingrijiti-vă de viitorul vostru!

Mijlocul cel mai bun, pentru a se scuti pe sine și pe ai săi de lipsă, este a se înscrie de membru la

„Asociația Esehiana de Ajutorare Reciprocă”.

La aceasta asociație poate să se facă membru ori care persoană dela etatea de 21—80 ani. Pe lângă o taxă lunară de 1 cor. și taxa de cazurile de moarte, deja după un an de membru i-se solvește moș-

tenitorului un ajutor de 2000 cor., iar devenind membru după cel puțin 3 ani de membru, prin oare care nenorocire neputincios de muncă, i-se solvește până când trăiește o rentă lunară de 50 cor. Dacă un membru trăiește 30 de ani dela înscriere, poate ridica în bani gata 2000 cor. însă dispunând membru că suma de 2000 cor. după moartea lui să o primească moștenitorii, i-se solvește membrului până ce trăiește o rentă lunară de 50 cor. Peste 1400 coroane taxă pentru cazuri de moarte membru nu e obligat a solvi. Membrii dela etatea de 60—80 ani cel mult 1600 cor. Acești membri însă n'au drept la rente.

După 3 ani de membru toate plătirile se pot sista rămânând membru asigurat pe o suma mai mică. Se pot semna 1—2 cuote (2000—4000 cor.). Atestat medical nu se recere.

Pe lângă solviri lunare moderate și taxe de măritșuri, poate fiecare a-și asigura fetele, dacă aceste n'au trecut etatea de 21 ani. Se pot semna 1—2 cuote (2000—4000 cor.). Dacă o fată după 3 ani de membru rămâne orfană, înceată solvirea taxelor, iar la măritș, fata primește suma asigurată, ori dacă nu se mărită, la împlinirea etății de 24 de ani. Fetele mici plătesc taxe foarte mici, așa că se pot înscrie chiar îndată după naștere.

Răposând o fată după 3 ani de membru, solvim erezilor suma asigurată. Licuidările se fac strict în sensul statutelor.

Societatea oferează fiecărui cea mai mare garanță: cuote semnate până la 15.000.000 cor. și 215.000 cor. fond de garanță.

Prospecte și blancete trimitem gratuit. *Aplicăm secretari în toute orașele și bărbuți de incredere în toate comunele.*

Asociația Esehiană de Ajutorare Reciprocă.

Diracțiunea pentru Ungaria:
Timișoara (Temesvár, Hunyadi-utca 4. szám.)
(7) 2—24

MOBILE

Dormitoare, prânzere, chilii de domni, saloane, aranjare completă de hotele, cafenele și castele, mobile de fier și de aramă, tapete, perdele, policandre și pianuri se spedează ori unde

cu bani gata sau în condițiuni de plată foarte favorabile.

Un mare și pompos album de mobile 1 cor. La aranjări complete se trimite agent cu modele, ori unde, fără a se socoti spese pentru asta.

Modern Lakberendezési vállalat
Budapest, IV., Gerlóczi-utca 7. sz.
(88) 32—101 (Központi városháza mellett).

„Cassa de păstrare în Mercurea” societate pe acții.

Primește la filiala sa din Alba-Iulia depuneri spre fructificare până la 5000 C. cu 5%, dela această sumă în sus 5½%. Depunerile se capitalizează de două ori la an. Darea de camete o plătește institutul.

Acoardă împrumuturi pe intabulare cu 7%, pe chizeși cu 8%.

Mijlocește asigurări de viață și foc la banca generală de asigurare română din Sibiu.

Localul filialei e în strada Vințului Nr. 1. (Alvinczi utca 1 szám) în casa Dlui Publiu Rozor, vămaș, lângă firma Misselbacher.

(9) 2—5

Diracțiunea.

„CONSUM” societate comercială pe acții în Blaj.

Convocator.

P. T. Domnii acționarii ai societății comerciale pe acții »Consum«, se invită cu onoare în sensul §. 18 din statute la a XX (douăzecea) adunare generală ordinară care se va ține la Blaj în 17 Februarie st. n. 1912 după amiază la 3½ ore în localul »Casinei române».

Obiectele vor fi:

1. Esmiterea unei comisiuni de 3 pentru constatarea acțiilor depuse, a acționarilor prezenți și a plenipotențelor întrate (§. 23 din statute).
2. Deschiderea adunării, denumirea notarului și esmiterea alor doi membrii pentru supravegherea scrutiniului și verificarea procesului verbal.
3. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghere bilanțul pe anul 1911 și darea absolutului.
4. Propunerea pentru licuidarea societății.
5. Alegerea licuidatorilor, eventual înregirea direcțiunii, și satorirea marcelor de prezență pe 1912.

Domnii acționari, cari voiesc a participa la adunare în persoană sau prin plenipotențiat, sunt rugați a-și de

pune la cassa societății acțiile și eventual documentul de plenipotență cel mult până în 16 Februar n. la 12 ore din zi.

„Consum”, societate comercială pe acții.

Diracțiunea.

Onorată Adunare generală!

Comitetul de supraveghere — conformându-să îndatoririlor ce-i impun statutele a scontrat cassa, a examinat de repetite-ori bilanțele lunari pe cari confrontându-le cu cărțile de contabilitate, le-a găsit bine deduse.

S'au vizitat magazinele și pivnițele unde s'a convins despre buna ordine. Acelaș comitet examinând bilanțul de pe anul 1911 îi primește.

Pe baza raportului nostru propunem. Onoratei adunări generali, să binevoiască a lua spre știre acest raport, a aprobă bilanțul anului 1911 și a da atât direcțiunii, cât și comitetului de supraveghere absolut pe anul trecut de gestiune, și să se pronunțe asupra propunerii de liquidare.

Blaj, la 26 Ianuarie 1912.

(11) 1—1

Comitetul de supraveghere.

Contul Bilanț pe anul 1911.

Mérlegszámla 1911 évre.

ACTIVE—VAGYON		cor.	fil.
Numărar in casă — Pénztárhészlet		610	03
Mărfuri — Árukészlet		20.873	51
Debitori — Adósok		3.988	44
Depuneri — Betétek		5.185	—
Timbre — Bélyegkészlet		1.500	—
Cheque — Cheque számla		100	95
Mobilier — Szerelvény		900	—
Pierdere — Veszteség		48.849	73
		82.007	66

PASIVE—TEHER		cor.	fil.
Capital de acții — Részvénytőke		78.500	—
Creditori — Hitelezők		3.507	66
		82.007	66

Contul profit și pierderi.

Nyereség és veszteség számla.

EȘITE—KIADÁS		cor.	fil.
Asigurări — Biztosítások		23	05
Contribuțiune — Adó		597	05
Accis — Fogyasztási adó		415	70
Spese curente — Fenntartási költségek		953	18
Fracturi și Porto — Fuvardij és Postabér		3.261	39
Salare — Fizetések		3.413	80
Marce de prezentă — Jelenléti jegyek		70	—
Chirie — Házbér		1.850	—
Pierdere din 1910 — 1910 évi veszteség		55.112	43
		65.696	60

INTRATE—BEVÉTEL		cor.	fil.
Interese — Kamatok		410	80
Din vânzare de timbre — Bélyegárulásból.		193	64
Din vânzare de mărfuri — Árúcikkek árulásából		16.242	43
Pierdere — Veszteség		48.849	73
		65.696	60

Bla j, din ședința direcțiunii, ținută la 25 Ianuar 1912.

Sever Pop m. p.
conducător.

Direcțiunea:

- Gavril Pop m. p. președinte. Dr. V. Szmigelszki m. p. Dr. I. Manlu m. p. Dr. O. Prie m. p. Domșa m. p. G. Precup m. p. V. Suci u m. p. Victor Muntean m. p.
- Dr. Izidor Marcu m. p. președinte. Iacob Mureșianu m. p. Ioan Fodor m. p. Membrii comitetului de supraveghere. Alesiu Pop m. p. Dionisiu Trifan m. p.

S'a revăzut și s'a aflat în consonanță cu cărțile purtate în ordine. Bla j, la 26 Ianuarie 1912.